

Amikor leborotvált hasamat bekenték valami csipős folyadékkal, maradék emberi méltóságomat összeszedve, még megkérdeztem: – Ez az after shave? – De nem méltányolták a humoromat, s ettől újra végtelenül kiszolgáltatottnak éreztem magam. Ekkor hajolt fölém az altatóorvos – magas, fekete hajú nő –, és ezt mondta: – Tudja, hogy a legtöbben álmodni szoktak az altatás alatt? Maga mint költő biztosan érdekeset fog álmodni. Ugye, majd elmeséli nekem? – Erőtlenül bólintottam, és a doktornő szavaitól megnyugodva, feneketlen sötétségbe zuhantam.

Az ötórás műtét után fuldokolva ébredtem, vizért könyörögtem, de csak egy megnedvesített gézdarabot kaptam, azzal törölgettem cserepes ajkaimat, és kezdtem sajnálni, hogy felmerültem abból a puha éjszakából, amelynek békességét az sem zavarta, hogy közben széttrancsirozták és valahogy újra összerakták a testemet. Próbáltam átgondolni, mi történt velem, s rádöbbenem, hogy álomtalan ürességből tértem vissza, nem hoztam magammal semmit – a pusztá életem kívül.

Másnap reggel az altatóorvosnő volt az első látogatóm. – Hogy érzi magát? Álmodott-e valamit? – kérdezte, és hangjában csak úgy vibrált az izgalom. – Sajnos, nem – feleltem –, legalábbis nem emlékszem semmire. – Nem baj, eszébe fog jutni, csak koncentráljon! – vigasztalt a doktornő, bár nekem nem erre a vigasztalásra

Az álmogyűjtő

volt éppen szükségem. Harmadnap ismét bejött a kórterembe, de nem jött oda az ágyamhoz, megállt az ajtóban, és szinte félfenken kérdezte: – Nos, eszébe jutott már az álma? – Én aznap már jobban voltam, fölkeltem, kimentem mosakodni, elkezdtem szívósan építeni a gyógyulás művét, miközben erősödött bennem, szinte zengett az életöröm és valami határtalan hálaérzés, hogy megmaradtam, újra láthatom a napot, a fehér kórházi falakat; kisebb gondom is nagyobb volt annál, mint hogy megkíséreljem felidézni a semmiben töltött órákat. Elképesztett a doktornő makacssága; ingerülten intettem nemet. S csak amikor családottan távozott, villant belém, hogy akaratlanul is megbántottam szegényt. „De mivel? Hiszen csak az igazat mondtam” – töprengtem, és rájöttem, hogy ez a mutatós, de már láthatólag sok csalódást átélt asszony *álmokat gyűjt*. Hát persze, milyen hobbija is lehetne egy altatóorvosnak? Biztosan minden betegét kifaggatja, s az elmesélt álmokat feljegyzi, bemásolja egy külön erre a célra szolgáló, bőrkötésű albumba. És most éppen én, az átlagosnál nagyobb képzelőerővel rendelkező költő, aki egész életében álmokkal bibe-

lődik, én okoztam neki csalódást. Hogyan lehetne ezt jóvátenni?

És ekkor emlékezni kezdtem. Álomban felmásztam a nagyapám udvarán álló eperfára, combjaim közé szorítottam egy vastag ágat, és a vihar kitörését vártam. Jött is a nyári zivatar, villámok csapódtak, langyos patlakok csordogáltak végig az arcomon, elázattak az ingemet, nadrágomat, de ekkor már hajósinas voltam Grant kapitány hajóján, és a legnagyobb orkánban sem hagytam el őrhelyemet: az árbócosarat; tudtam, most rajtam múlik, sikerül-e elkerülni a tengerszoros alattomos zátonyait... Aztán egy emeletes, kihalt épületben bolyongtam, a falon függő tablóról jöttem rá, hogy kamaszkorom gimnáziumába kerültem vissza. Egy Edit nevű lány tablóképét kerestem; úgy éreztem, etől a képtől – ha már a személytől nem lehet – el kell búcsúznom, mert hosszú útra indulok, és nem térek vissza soha többé. De hiába kerestéltem, csak a saját osztályomét találtam meg, a felső sor elején az én bajuzos, de még szakálltalan portrémmal; s mellettem nem az osztálytársak, hanem barátaim és szerelmeim fényképei sorakoztak (igaz, volt köztük osztálytárs is); idekerült mindenki, akit ismertem

és szerettem valaha; és mindannyian szomorúan néztek le rám a falról, egyedül az osztályfőnököm – Marika néni – mosolygott, aki már nyolc éve meghalt. S megértettem, hogy halott vagyok magam is, közsza lélekként járom az üres folyosókat, és szívemből minden földi indulat kihalt, csak szeretet és megbocsátás van bennem, s egyetlen vágyam, hogy valaki a fejrem tegye a kezét, és azt mondja nekem, amit Jézus a bűnös asszonynak: „Megbocsátok neked, mert sokat szeretél...”

Igen, üzennem kellett volna a magas, fekete hajú, még mutatós, de csalódásoktól megfáradt doktor asszonynak, az ágyam mellé kellett volna ültetnem őt, és részletesen elmesélni neki az álmaimat. Napokig készültem rá, de végül nem tudtam rászánni magamat. Mert a műtét alatt valóban nem álmodtam semmit, mint ahogy az éjszakáim is álomtalanok. Ezeket az álmokat utólag, ébren találtam ki önnek, doktornő. Mert a költőfélék – ezt ön jól sejtette – állandóan az álmaikkal veszelődnek, s az álmok ébrenlétük minden percét kitöltik. Ezért aztán az alvás – sőt az altatás – idejére már semmi sem marad belőlük: elálmodtuk ébren valamennyit.

Kérem, bocsássa meg, hogy nem gyarapítottam a gyűjteményét. Ehelyett ön vonult be az enyémbé: ébrenlétem álmai közé.

Baka István